

GüdüL Türk Kaya Yazıtları Ve Gizemleri

Türkiye’de Türk Kaya Yazıtlarından ilk örneğe 1998 yılında Datça’nın Betçe adlı Güneybatı kısmında ufak bir damgaya rastlamıştım. Ancak Türk Abecesiyle karşılaşmam yıllar önce yaşadığım Norveç’e uzanır. Bergen civarında bazı kalıntıları gezerken eski bir mezarlıkta eşimle birlikte, onlar tarafında ‘Run’ adı verilen harflerle birkaç kelime yazılmış bir dikilitaşta 1989’da rastlamış ve çok heyecanlanmıştık. Ardından yolum Türkiye’den Toskana’ya göçen Truvalıların ve Etrüsklerin yerleştiği, Göreme ilçesi misali sertleşmiş yanardağ külleri arasına oydukları, şimdi açık hava müzesi olan Pitigliano’ dan geçti. Beni en çok sevindiren duvarda ‘OZ’ damgasını ve ‘run’ yazısını görmektir. Göktürk Abece’si ile aynıydılar. Derken 2017 Ekiminde GüdüL Salihler Köyünde aynı damgaya ve yine Göktürk Abece’ sine rastladım. Ne yazık ki okuyamıyordum. Bu merakımı öğrenen ve GüdüL’ ün yerlisi olan Muhsin Durlu bana aşağıdaki çalışmasını gönderdi. Çalışmada, merhum Servet Somuncuoğlu’nun fotoğraflarını çekerek, ‘Damgaların Göçü ve Kurgan’ adlı eserinde yayınladığı ‘Yazıtlı Pano’daki bir cümlenin ve kelimenin okuma önerisi ve açıklaması vardı. Ben de aynen size aktarıyorum:

Dr. Begümşen Ergenekon

Not: Bu çalışma ilk olarak Dr. Begümşen Ergenekon’un sayfasında, Nisan 2018 de Dağarcık Türkiye dergisinde yayınlandı. İlk çalışmamdır.

Salihler Kaya Yazıtları Neyi Yakarıyor?

Öncelikle dil konusunda hiç bir eğitimim olmadığını, emekli kimya mühendisi olduğumu, konuya ilgimin ise bir buçuk yıl önce başladığını belirtmek istiyorum. Özenciğim özetle. Sayın Dr. Begümşen Ergenekon hanımın yardımları ve yönlendirmesiyle sonunda siz değerli okurlarla tanışma olanağına kavuştum. Dergideki sayfasını yazınım için ayıran Begümşen hanıma içten teşekkür ederim. Birazdan kıyısından açıklamaya çalışacağım kaya yazıtlarına çok yakın bir köydenim köken olarak. Yeşilöz. Özgün adı ise ‘Keşanuz’. K (aya), EŞ(leşmiş), AN (gök yani aN), UZ (anan)! Köyümüzün karşısında 300 metre yüksekliğinde, iki dizi inlerin de olduğu ve bu nedenle ‘İnbaşı’ da denen dik yar var. Ne yazık ki cizvitlerin çabasıyla bu ad ‘Rum’ adı bilinmiş günümüze kadar. Oysa çok açık Türkçe. Osmanlıdaki kayıtları 1045 e kadar gider ve Keşanoz da var. Görülüyor ki kayıtları alan kişi Türk değil. Latin denen abecede U yok. Bunları da ek bilgi olarak vermiş olalım. Dilin ne kadar önemli hırsızlık yöntemi olduğunu, sonuçlarını görelim istedim. Keşan ilçemizde aynı biçimde ovada bir tepe üzerine kurulmuştur. Kaya, EŞ (leşmiş, bitişik, yan yana, karşı karşıya), An (gök). Köken budur. İlk ve doğru ad budur ve Türkçedir.

KEŞANUZ köyü (Yeşilöz)

Bu çalışmada Güdül, Salihler Köyü kırsalında bulunan Yazıtlı Panodan kısa bir bölüm incelenerek czm nerisi siz değerli okurların anlayabileceği aıklıkta aktarılmaya calışılmaktadır. Tekce (sadece, yalnızca Azerbaycan Lehcesi) dik cgen iindeki sekiz damga czmlendi. Calışma ikinci görseldeki Göktürk alfabesine göre yapılmıştır. Ayrıca Sağ üstteki cevrili alandaki ideogram olan birleşik; “NGEř” (güneş) anlamlı damga da calışmaya eklenmiştir. Cnk bu ideogram atamızın Güneş Dil Teorisi ile ilgilidir. (1)

(1) Güneş dil teorisi üzerine ders notları, Abdülkadir İnan,1936, İstanbul, Devlet Basımevi). Trkenin dünya tarihindeki ilk dillerden biri olduğunu savunan kuramdır. Atatürk tarafından bizzat desteklenmiş ve geliştirilmiş olup Atamızın ölümünden sonra bu calışmalar sonlandırılır.

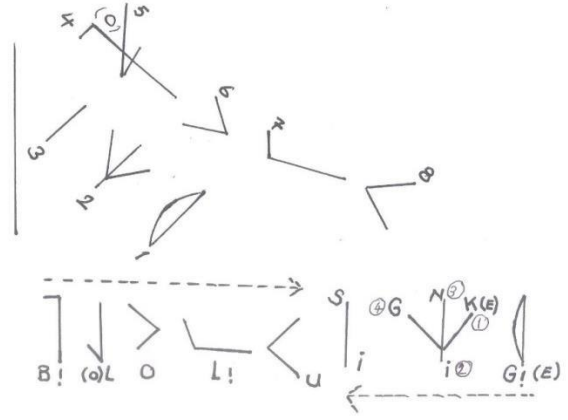
UNSUZLER			UNLULER	
Orkun		Latin	Orkun	Latin
Kalın	İnce			
ᠰ	ᠰ	B	ᠠ	A - E
ᠨ	ᠨ	D	ᠢ	I - İ
ᠬ	ᠬ	G	ᠤ	O - U
ᠳ	ᠳ	K	ᠥ	Ö - Ü
ᠯ	ᠯ	L	ᠦ	È
ᠮ	ᠮ	N	ÇİFT SESLİLER	
ᠵ	ᠵ	R	Orkun	Latin
ᠰ	ᠰ	S	ᠠᠬ	İK - K - KI
ᠳ	ᠳ	T	ᠢᠴ	İÇ - Çİ
D	ᠳ	Y	ᠤᠬ	OK - UK
BÜTÜN ÜNLÜLERLE KULLANILANLAR			ᠥᠬ	ÖK - ÜK
Orkun	Latin	ᠮ	LD - LT	
ᠵ	Ç	ᠨᠴ	NÇ	
ᠮ	M	ᠨᠳ	ND - NT	
ᠰ	P	ᠨᠭ	NG	
ᠰ	Ş	ᠨᠶ	NY	
ᠳ	Z	SÖZCÜK AYIRMA TAMGASI		
		:		

Görsel 1 – Göktürk Abecesi

Göktürk Abecesi Danimarkalı Wilhelm Thomsen tarafından; Kül Tigin yazılı kayasındaki yazıların, kayanın ikinci yüzündeki okunabilir durumda olan Çince metinle eşleştirilmesi sonunda 1893 yılında çözülmüştür!

Görsel 2a

Görsel 2b

(e) G / (e)KİNG / (i)S / B (o)L / O L U
(1) (2) (3) (4) (5) (6) (7) (8)

Görsel 2a (Somuncuoğlu, Servet, 2012, Damgaların göçü-Kurgan, İstanbul, Fabrika Basımevi, s.136, Yazıtlı Pano), Görsel 2b 2a görseline göre çalışmamın yazarı tarafından çizilmiştir.

Bu yazıtlar Güdül Salihler köyü kırsalında; Delikli kaya – Gölgeleli dere mevkiinde olup; 2008 yılında bölgeden Cemil Söylemezoğlu'nun görmesinin ardından Servet Somuncuoğlu'nun çalışmaları ile gün yüzüne çıkarılıp kamuoyuna sunulmuştur. Yukarıda damgalar görselin sağına, dik üçgenin içinde oldukları konumlarında; olduğu gibi aktarılmıştır. Damgalara okuma yönü ve sırasına göre ses değerleri verilmiştir. İlk üç damga sağdan sola; sonraki beş damga ise bunların yönüne ters ve soldan sağa gidilerek çözümlenmeye çalışılmıştır. Türk kaya yazıtlarında okuma yönü sağdan sola ve ardından yukarıdan aşağıyadır, kural budur.

Bu kaya yazıtındaki damgaların “EG EKİNG ” şeklinde çözümlenmesi ve okuma yönünün genel yöntemden farklı; ekin ekilirken sondan geriye dönülmesi şeklinde olması çözümlenmenin doğru olduğunu gösteren ya da bunu destekleyen kanıttır kanımca!

EG (ilen) EKİNG (ekinler) İS (teriz) BOL (çok, verimli) OLU(r). Birinci damgada G >K dönüşümü düşünüldüğünde günümüz Türkçesindeki “ek” ya da ekilen anlamına ulaşıyoruz. Yani: ‘Ekilen ekin bol olsun!’ Dinlerle ilgisi olmayan Tanrı

Not: Dik üçgenin solunda keçi görüyorsunuz! Ekinler bol olsun diye keçi adak olarak kesilmiş! Tam olarak içine girmediğim için henüz o bölümü yazmadım ama ‘ adak’ sözcüğünün çözümlenmediğim dizgede olduğu konusunda kuşku yok! Dinlerle ilgisi olmayan Tanrı’ya adak keçi kesilerek dilekte bulunulmuş!

Ekin ekmek ikili anlatımdır ve ‘OLU’ şeklindeki deyiş günümüzde de yörede hala kullanılır. Bunun nedeni bir bölüm dilcilerin ‘avam sesleri yutar, gelenekçidir!’ görüşü değil; dilin geçmişi

ile bağlarının henüz sona ermemiş; derinliğinin tümüyle yitirilmemiş olmasındandır belki de! Ayrıca iki elimizin ürettiklerinin bütünü olan kültür sözcüğünün eşanlamlısı olarak ‘ekin’ sözcüğünü de kullanmaktayız.

Biraz çözümlmeyi açıklamaya çalışalım amatörce! Damgaların ses değerleri Göktürk abecesine göre verildi. Ancak alfabe de çoğu damganın aynısıyla karşılığını bulamıyoruz. Burada amatör araştırmacının kendisine özgü dil tanımı devreye girmektedir. “Dil kavrayabildiğimiz her neng’i (şey, nesne) izdüşüm derecesinde yansıtmalıdır. Ya da başka bir açıdan anlatmak istersek, ‘kavrayabildiğimiz her şeyi ve süreci sesler ve şekiller yolu ile eksiksiz ve süreci yansıtacak şekilde’ açıklayabilmelidir sözcükler. Ya da dil!

Yukarıdaki sözcüklerden “neng” yani şey “gökte (N) hacmi (N) olan ve Güneş ışığı üzerine de (y) ince görülebilen, madde; özdek olanı ifade eder. İzdüşüm ise fizikte bir ışık kaynağından çıkan ışınlar kullanılarak bir ekran üzerinde görüntü oluşturma ve bu yolla oluşturulmuş olan görüntüdür.

Dilin kendisinin ne olduğu konusunda düşüncem (sav) ise: ‘Dil, ilk dili olacak düzeyde evrimleşmiş atalarımızdan başlayarak, birey olarak kavrayabildiğimiz; olan-biten her şeyin; zaman, ortam (uzay-hacim), yön ve hareket ana değişkenleri kullanılarak; benzetme aşamasını geçecek şekilde şekiller ve sesler ile oluşturulan izdüşümdür!’

Bu tanımlardan yola çıkıldığında eğer bir kaya yazıtı doğru çözümlendiyse geçmişimizin bilgilerini de yansıtır! Yansıyan iz düşüm nesneyi, süreci birlikte açıklar! Bu şekilde yol olarak izleri yani atalarımızın ne dediğini anlamaya çalışalım. Damgaların sırasına uyarak açıklamaya çalışalım:

1-Bu damga alfabe deki ‘K’ değil ‘G’! ‘G’ sesini gırtlığımızdan yani K’den daha geriden veririz! Çünkü tamgaları kazıyanlar bizim atalarımız! Ek olarak damganın atalarımız tarafından Göktürk abecesinde olandan farklı kazındığı; ‘K’ damgasının ucundaki sivrililiğin ve açının olmadığı görülebilir dikkat edilirse! Ayrıca çiftçi ekim makinesi yoksa ilkel biçimde gerçekleştirir bu eylemi; yani belindeki tohum torbasından ekim tohumunu alıp o şekildeki gibi yere (GER, GAYA!) doğru savurarak eker! Özetle damganın şekli ekim eylemindeki devinimleri imgelemektedir!

2- EKİNG: Dört numarayla tanımlamaya çalışılan birleşik damga yine ‘iz düşüm’ mantığına göre ‘ekin’ ya da onu tanımlayan başaktır! Ekilen tohum toprağın içinden çimlenerek sap üzerinde yükselerek ucunda sağa sola dizilmiş taneciklerden oluşan başağa dönüşüyor mu? Bu açıklamalara ve damganın şekline göre bu damga ideogram ya da ‘anlamli ideogram’ dır!

Göktürk Abecesindeki ‘NG’ damgasının dik kısmı gök, an, han (N); yandan dar açıyla sola ve yukarı yönelen kısa çizgi de güneş ya da ‘G’ (ün) dür! Sanırım bu benim görüşümdür, benzeri öneri göremedim. Bu damgamız nazal ‘N’ (!) biliniyor!

3- İS: Günümüzdeki istemek sözcüğünün kökü olan seslem (hece). Sözcükte ekler yok, özne de yok henüz! Zaman da belirsiz.

4- B: Şimdi üst satıra tersten başlıyoruz, tarla sürülmesi ya da ekilmesinde olduğu gibi! Sona geldik ve sol baştan sağa, geri dönüyoruz. Bu damga 'P' değil 'B' olmalı abecedekinden farklı olarak. Dik olan açığı bu P > B değişikliğini anlatır gibi! Ne dersiniz?

5 - 4 ve 5'inci damgalar arasındaki açıklıkta 'O' var; zeki atamız "BOL" sözcüğündeki iki sessizi üst üste bindirerek tek sözcüğüm demiş sanki! Okuma yönüne göre alfabedeki 'O, U' damgasının ucu karşıdaysa 'U', arka açıklığı karşıdaysa 'O' şeklinde değerlendirildi.

Göktürk Abecesinde O ve U (>) dur! Öneri (<) 'O', (>) öneri 'U' dur!

Bu damga O ya da U olarak değerlendirilmektedir. Bu damganın kökeninin gözümüzle bağlantılı olduğunu düşünüyorum. Alın çıkıntımız nedeni ile tepemizi göremeyiz ve 'U' şekilli (oylum) görürüz çevremizi. Uzağa baktığımızda yanları bulanık görürüz ayrıca; yazaç'ın tabanındaki eğik bölümdeki gibi. Göz merceğimiz de dışbükey olup yandan bakınca yukarıdaki damgadakine benzetilebilir.

5 - Beşinci damga Göktürk abecesindeki 'L'.

6 - Altıncı damga Göktürk abecesindeki 'O'

7 - Bu damga yine 'L'! Sol elin baş ve işaret parmağı açılıp Tanrıdan bol ekin dilemeyi anlatıyor olabilir mi? Ya da gökten-güneşten ellerimize gelir gibi!

8 -Bu damga Göktürk abecesindeki 'U'!

Şimdi azıcık çözümlenmeyi düşünerek sonuçlarını irdelemeye çalışalım. Eğer bu çözümlenme deki anlamlandırma doğruysa ne gibi sonuçları olabilir bunun? Ekinle ilgili güzel bir anlatım gördük kaya üzerinde ve Çatal höyükte de buğday tarımı vardı! (MÖ 7400) (2)

(2) Gündüz, Ramazan, 2008, Neolitikten Kalkolitik döneme kadar bozkır ve çevresindeki yerleşmeler, Konya, Selçuk üniversitesi, s.30, 36

Türkülerimiz neler söylüyor?

Acaba çok basit gördüğümüz türkülerimizdeki anlatımlar binlerce yıl öncesinden çok önemli bilgileri gizliyor, barındırıyor olabilir mi? Örneğin Ekin ekim çöllere, yoldurmadım ellere (Konya) türküsü, 'Aman bulguru gaynadırlar, Kuzum bulguru gaynadırlar'. Fidayda (Ankara) türküsü! Yörede Çatalhöyük buluntu evlerinin tasarımına çok benzeyen yapılar hala kullanılmaktadır! Kalın ev duvarları içine yerleşik ocak, evin ayrı bölümünde katında tahıl ambarları!

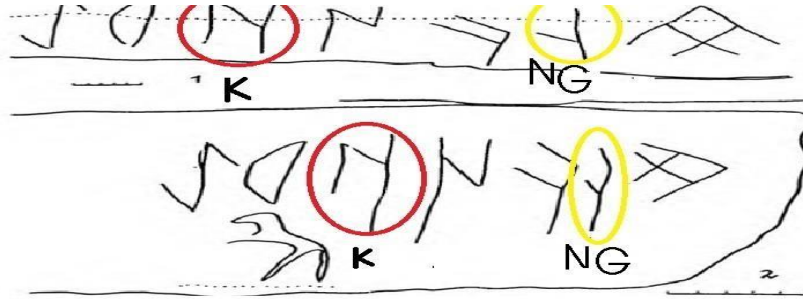
Şimdi irdeleyip düşünmeye çalışalım. İnsanoğlu ekini eker, öğütür ve pişirirse ekin demek için 10 bin yıl bekler mi? Kavram oluştuğunda sözcükte hazır olmalı mıdır? Böyle olması gerektiği kanısındayım! Sözlü olarak durumun böyle olduğu düşünülmektedir zaten. Ancak bu kez

kaya üzerine sözcüğün kazınarak işlenmiş olduğu da görülmektedir. Bu okuma önerisi doğruysa bunun sonucu ne olabilir sizce?

‘Türkler Türkiye de binlerce yıldan beri, bu çalışmaya göre en az 10 bin yıldır yerleşiktir! Bu yazıtları kayalara kazıyanların çocuklarıyız, onlar bizim öncüllerimiz olan atalarımızdır!’

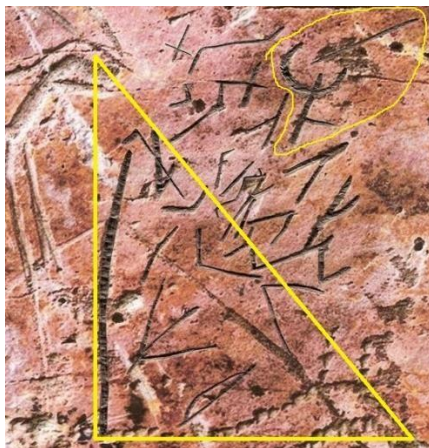
Güdül Salihler ‘ÜNGEŞ’i

Birazda görsel 2a’daki Güdül yazıtları fotoğrafının sağ üstündeki ‘ÜNGEŞ’ anlamlı ideogramı açıklamaya çalışalım. Üngeş anlamlı birleşik damganın benzerini Rusya Özerk Tuva Cumhuriyetindeki Sülyek Karayüz yazıtının üst bölümünde E 39 -1 ve E 39 -2 diye bilinen dizgelerinin sağdan sola beşincisinde görüyoruz. Bu damga da yine ‘ÜNGEŞ’ olarak anlamlandırılmıştır.

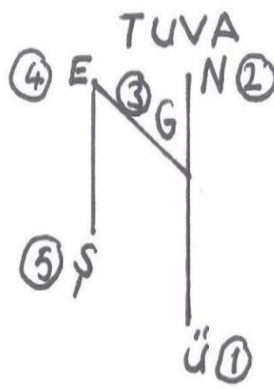

Görsel 3 - TDK Belleteri, Leonid R. Kızlasov-İgor L. Kızlasov, Sayan-Altay Türklerinin yeni Runik yazısı (85-136. sayfalar), 1990, Ankara, s.87

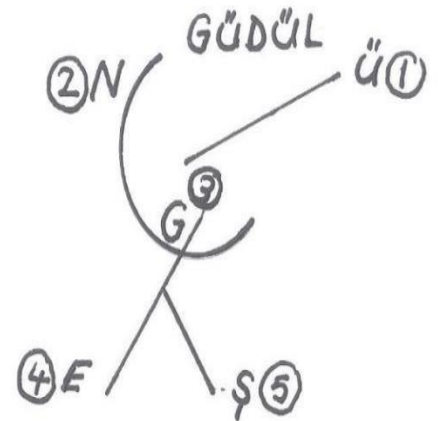
Bengü Kaya, sağdan sola beşinci damganın da “K” olarak çözümlendiğini görüyoruz ki Görsel 3 benzeri Görsel 3’ ün 1 ve 2 dizgeleri yerli-yabancı bütün araştırmacılar tarafından “Mengü Kaya” ve bir kaya yazıtındandır! Oysa bu damganın “ÜNGEŞ” anlamını taşımakta olduğu kanısındayım!

Görsel 2a

Görsel 3 K (!)

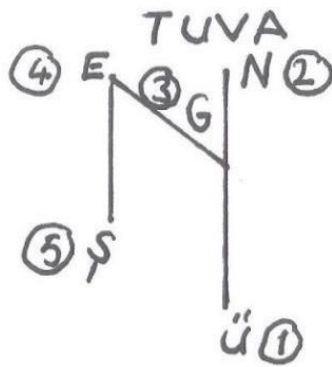

Görsel 2a sağ üst (güneş)

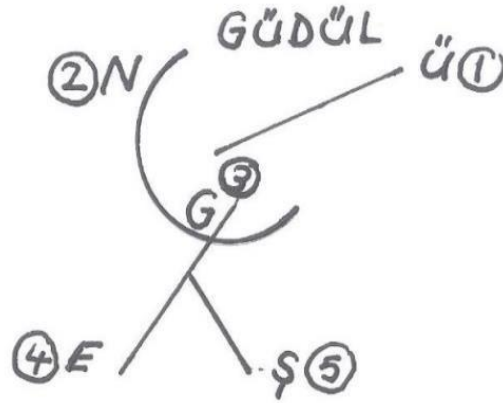
Biri yurdumuzda, diğeri Tuva özerk Cumhuriyetinde olan damgalar yan yana irdelendiğinde aynı kusursuz mantıkla kurgulandığını görüyoruz sanki. Atamızın ‘Güneş dili

Türkçe' gerçeği için somut bir ek kanıt olduğu kanısındayım! Şöyle ki; belirtilen çalışmadaki 'kaya' sözcüğündeki 'K' damgamız görüldüğü gibi 'ÜNGEŞ' tir. Kanımca tabii ki! Siz değerli okurlarım, güneşi çizgilerle anlatmak isteseydiniz nasıl çizerdiniz? Gökyüzüne bakınca güneşin sola doğru yükselerek yol aldığını, ışığının yeryüzüne; aşağı indiğini görmüyor muyuz?

Bu iki damga dizgesini ilerde ayrı bir çalışmada işleyeceğimi umarım. Oradaki iki farklı damga dizisinin 'Bengü kaya' olmadığını da kanıtlayabileceğimi! Ayrıca iki farklı damga dizisi, nasıl ve ne amaçla aynı anlamda kayalara kazınsın ki? (Menkü kaya, bengi kaya!) Türklük bilimcilerimizin bu çelişkiyi neden sorgulamadıkları da sorgulamaya değer kanımca!

Görsel 4a

Görsel 4b

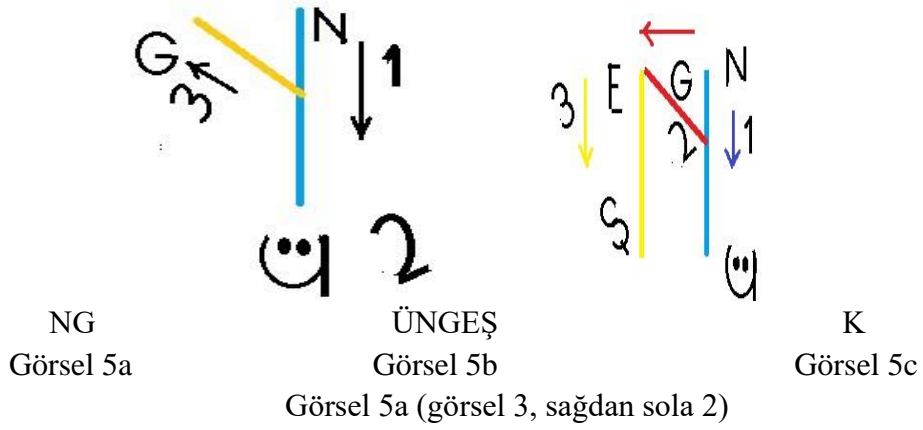
Bu iki görsel kaya yazıtlarından yararlanılarak, öneriyi açıklamak amacıyla çizildi.

Bu iki görsel kaya yazıtlarından yararlanılarak, öneriyi açıklamak amacıyla çizildi. Soldaki birleşik damga (ÜNGEŞ) Tuva Özerk Cumhuriyetindeki Sülyek köyü yakınlarındaki Karayüz yazıtındaki iki damga dizgesindeki sağdan sola 5. Damgadır. Sağda ise Güdül yazıtında 'ÜNGEŞ'! İki damgada kanımca ideogram ya da düşünce belirten birleşik damgalardır (anlamli ideogram)!

Tuva Özerk Cumhuriyetindeki yazıtta (görsel 4a) Üngeş sözcüğünde gök anlamındaki (N: 1>2) dik ve düz çizgi; Güdül'de ise (görsel 4b) çember parçası (üzerimizi örtercesine gök kubbe deyişine uygun!) şeklinde kazınmış damgalar. Bu nedenle Tuva Özerk Cumhuriyetin deki yazıtların daha eski dönemlerden olduğu kanısındayım!

Görsel 4a ve 4b ideogramları düşünüldüğünde; ya da gökyüzüne doğru baktığımızda U ve O damgalarından Ü ve Ö' ya ulaşılmış olabilir. Latin (!) denilen Ö ve Ü harflerindeki nokta lar bu yönü temsil etmektedir kanımca.

K damgası için köken önerisi

Görsel 5a Orhun abecesinde NG

Görsel 5b (görsel 3, E 39 1, sağdan sola 5. Damga, Üngeş, Kızlasov'a göre K) Görsel 5c Göktürk Abecesindeki K damgası

Soldaki ilk damga Göktürk Abecesindeki 'NG', sağdaki damga Göktürk Abecesindeki 'K', ortadaki birleşik damga ise Kızlasov makalesinde 'K' olarak ses değeri verilen, ancak kanımca Güdül yazıtındaki 'ÜNGEŞ' ile aynı mantıkla ama farklı çizgilerle kurgulanmış görünüyor.

***NG çift sesli damgasının dik bölümü (1>2) N yani gök, sola eğik yukarı giden bölümü ise Gün (eş) anlamındadır! Araştırdığım kadarıyla bu yönde bir anlatım göremedim!**

***Ortadaki çizimin 3. sarı bölümü (eş, ışık), soldaki 'NG' nin (Göktürk abecesi) üstüne kırmızı (2) çizgisini aynı yönde paralel oturttuğunuzda 'K' damga sına ulaşıyor! Atamızın 'Güneş dili Türkçe' savı için yeni bir kanıt daha! Bu önerim de bildiğim kadarıyla ilktir, Türklük için ölümcül denebilecek önemde damgamızdır.**

K damgası Kaya-Gaya ya da Küneş-Üngeş olabilir! G > K ses değişiminin kökeni olmalı düşünme yönüne göre! Bu konuyu biraz daha irdeleyelim. K damgasının kökeni için geçiden başlayan açıklamalar var. Bakınız, Necati Demir, Kaya üstü resmi (rock art) olarak dağ keçisi / elik ve tarihi, 2010, s. 23

“Köktürk alfabesindeki işaretlerin petroglif, ideogram, piktogram, damga, hece, yarı hece, yolculuğundan sonra harfe geldiğini dikkate alarak kendimizi biraz daha zorlar isek 𐰇 (k) 'nin dağ keçisi / elik benzetmesinden kaynaklandığını rahatlıkla söyleyebiliriz. Bu harfin diğer coğrafya ve yazıtlardaki şekillerine de göz attığımızda önerimizdeki cesaretimiz biraz daha artmaktadır.” “ke, ek” i karşılayan harfin diğer coğrafya kitabelerindeki şekilleri:

	Orh. I, II T, O, KÇ	Orhon III	Yazmalar	Yenisey Yazıtları	Talas Yazıtları	Hoyto- Tamir
(e)k	ƳƳƳ	ƳƳ	ƳƳƳ	Ƴ Ƴ	Ƴ Ƴ	Ƴ Ƴ

Tablo 1: Köktürk Alfabesinde “k(e)”, “(e)k” sesi³³

Köktürk Abecesi Tablo Açıklamasına Göre (bakınız Görsel 6) Necati Demir, Kaya üstü resmi (rock art) olarak dağ keçisi / elik ve tarihi, 2010, s. 23

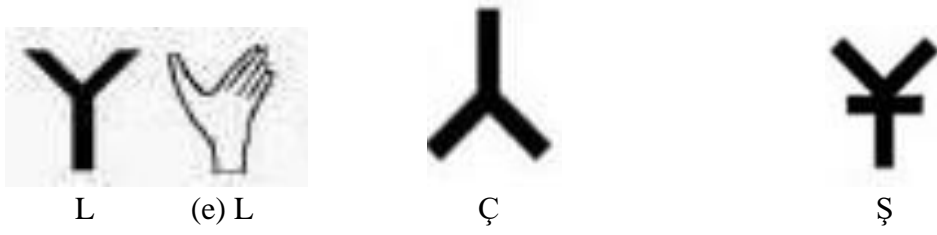
Göktürk Abecesinde ‘k(e), (e)k’ sesi, Tablodaki Talas Yazıtları sütunundaki damga kanımca ‘k’ değildir. Güdül kaya yazıtındaki düşünüşe göre Göktürk alfabesindeki ”NG” olmalıdır. Güdül yazıtındaki “ÜNGEŞ” sözcüğünün günümüze gelirken hecelerin sıralamasının değiştiği, “GÜNEŞ” şekline ulaşarak dilimize yerleşmiş olduğu görülmektedir. Şimdi Güneş sözcüğünün kökenini irdelemeye çalışalım. Güneş sözcüğünün kökeninin de yeterince açık olmadığı görüşümdedir! İkinci hecenin; ‘EŞ’ in niteliği belirsizmiş; bence ‘gün’ sözcüğünde de belirsiz köken! İnternet verisi olarak aşağıdaki TDK kayıtları irdeleme için baz alınmıştır.

Güneş Sözcüğünün Kökeni

”<ETÜ Küne -ışımak +AŞ < ETÜ kün gün +A > gün. Tarihte en eski kaynak Küneş “gün ışığı” Divanı-ı Lugat-it Türk’tür (1070). Bu kaynak kayıtlara geçmiş ve kelimenin kullanıldığı ilk yazılı kaynak olduğu için önemlidir. Kullanımı daha öncesinden sözlü olarak günlük hayatta yaygın olabilir. Eski Türkçe küne-“ışımak” fiilinden ve “aş”son ekiyle türetilmiştir.”

Buradaki köken önerim şöyledir: Dili geliştiren atalarımız, Güneş’in yaşam için önemini bizim kadar kavramış olmalı. Atatürk’ün bize üzerinde çalışılması için bıraktığı “Güneş dili Türkçe” savının ana önermesi güneşin kavramların oluşmasındaki etkisinin ilk öğretmen niteliğinde olduğudur. Ateş için çarpma, sürtünme, ısınma zorunludur. Güneşte de iki hidrojen atomunun çekirdeği çarpışıp birleşerek helyuma dönüşür, enerji ve ışık açığa çıkar. Atalarımız da sürtünme, ısınma, ışımayı “Ş” sesi birlikte; sanki Güneşi de aynı kavrayıp, N(gök) ve Gün(eş)’i çarpıştırıp eşleştirmiş olmalı. Çizdikleri damgalarla da bunu göstermişler. Hem Güdül, hem de Sülyek yazıtında “ÜNGEŞ” aynı mantıkla kazanmış. Günümüze gelirken ÜNGEŞ > GÜNEŞ değişimi olmuş; görüldüğü gibi tekçe sıralama değişik!

Türk lehçelerinde Ç > Ş değişimi çok yaygındır. Aşağıda soldan sağa sırasıyla Göktürk Abece’indeki L, Ç, Ş damgaları gösterilmektedir!

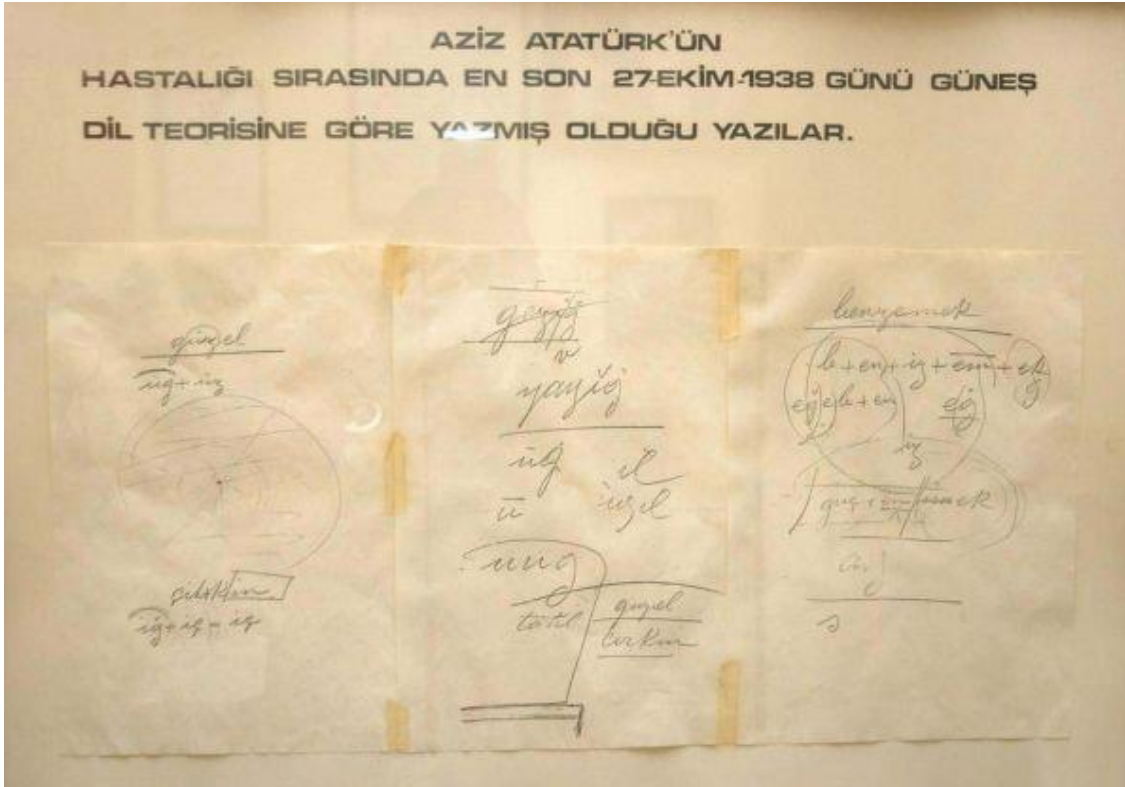
Görsel 7 (1-2 Göktürk abecesinde 'L', 3 'Ç', 4 'Ş')

İki el çarpılmış ve şak sesi çıkmış. En sağdaki damgadaki ortadaki paralel çizgi, iki elin çarpışma yüzeyi olmalı. "Ş" ve Ç > Ş dönüşümünün nedeni ya da kökeni budur!

(Bu öneri de ilk tarafımca dile getirilmiştir görebildiğim kadarıyla) Böylece Güneş sözcüğünü oluşturan damgaları irdelemiş ve kökeni içinde bir öneride bulunmuş olduk! Türkçede 'eş' sözcüğü birlikte olmayı, aynı zamanda aynı olmayı tanımlar.

Dillerini yitirmiş toplumların varlıklarını sürdürme olanakları yoktur. Atamızın 'Güneş dili Türkçe' savı için: "Atatürk anlamsızlığını görerek sonradan caymıştır" söylemlerinin tersine, yaşamının son iki haftasına kadar bu konuda çabalarını sürdürmüştür. (8)

Bu sözler Türk ve Türkçe karşıtlarının olabilir tekçe, başka kimsenin değil! Atamızın bu savını açıklığa kavuşturup kanıtlamak öncelikli görevimiz olmalıdır. Atamızın yaptığı gibi! İlgili kanıt belge alttadır.

Görsel 8 - Bu belge Anıtkabirdeki Atatürk Müzesinin duvarında sergilenmektedir.

Atamız, bu belgede benzemek sözcüğünün kökenini araştırmış. Dil tanımında bu sözcük geçmektedir! Türk Tarihi için çalışan herkese, özellikle aramızda olmayanlara şükran borçluyuz.

İnternet yaşamın kendisidir diyen değerli bilim adamı, yakınım Doç. Dr. Mustafa Akgül'ü de özlemle, saygıyla anıyorum. ODTÜ, Arkeometri Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Dr. Begümşen Ergenekon'a desteğinden dolayı teşekkür ederim.

Sağlıcakla kalın. Güneş ısıtsın, ışıtsın hepimizi!

Not: Yukarıdaki yazının telif hakkı T.C. 5836 Fikir ve Sanat Eserleri Yasasına göre yazarlarına aittir. Tümüyle iktibas edilemez ve kısmen atıfta bulunup, kaynakça belirtilmeden alıntı yapılamaz.

Muhsin DURLU, Nisan 2018, Bursa

Not: Bu çalışma için değerlendirme yazını, <http://dagarcikturkiye.com/2018/08/01/Gudul-TurkKaya-Yazitlari/> (yakında açılır olacak!)